

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész evre	10	—	kr.
Felévre	5	—	"
Helyedevre	2	—	50 "
Egy órára	1	—	"
Egyes szám ára 4 kr.			

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IJ. MÓRÍZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Negy hasabos peit sorot 5 kr. Nagyobb tarjelma s többzet
irdetoeak alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Helyez-djuma
den külön beigtatásot 30 kr.

A költségvetés.

Debreczen, szept. 24

(K.) A városi törvényhatóság szakbizottságai immár letárgyalták a költségvetést s az most már néhány alább részletesen felsorolandó módosítással a közgyűlés elé fog kerülni. Mialott azonban a módosításokat általában a tegnapi jog és pénzügyi bizottsági határozatokat szemügyre vennők, tekintsünk kissé a mélyére annak az alaprak, amelyre ez a költségvetés fektetve van, vizsgáljuk meg azt a gazdasági rendszert, amely a költségvetés számadataiban rejlt eredményt létrehozta s vizsgáljuk meg, vajjon ez az alap tényleg olyan eredményeket tesz-e valószínűvé, mint a költségvetés mutatja. Erre nézve két mód, illetve ut van, amelyek csak közösen használva adhatnak helyes képet: a zárszámadások összehasonlítása a kivetéssel s egymással.

Ezeket az utakat követve igen furcsa eredményre jutunk. Vegyük a városi főkönyv rovatait, amelyek a zárszámadások és költségvetések rovataival azonosak s amelyek a következők: A. Pénztári maradvány. B. Rendes költségvetés. C. Rendkívüli költségvetés. D. Átmeneti költségvetés. A B) rovat felszlik XXI címre, u. m. I. Sámsoni birtok. II. Szováti birtok. III. Debreczeni birtok. IV. Legelő. V. Ménes. VI. Erdő. VII. Városi épületek. VIII. Cserép és téglagyártás. IX. Könyvnyomda. X. Fuvarozás. XI. Javadalmak. XII. Vasárvm és piaczi jövedelem. XIII. Szenvedő és cselekvő tőkék és kamataik. XIV. Fizetések és hivatali szükségletek. XV. Egyházak, iskolák intézetek. XVI. Helyrendőrség. XVII. Színház. XVIII. Vegyes. XIX. Betegápolás. A hivatalos aktában ugyanezen sorozatba vannak a rendkívüli és átmeneti költségvetések is felvéve, ezeket azonban mint külön rovatokat kell tekintenünk.

Összehasonlítva már most az 1895 és 1896 évekről közzétett zárszámadásokat, amelyek egyedül nyújthatnak biztos alapot az 1898 évi költségvetés egybeállítására, azt találjuk, hogy a bevételek 1896-ban magasabbak voltak mint 97-ben a A. B. rovat VII., IX., X., XI., XII., XIII., XV., XVI., XVII., és XIX. címeknél, a XIV.-nél az összeg ugyanaz, míg az I., II., III., IV., V., VI., VIII., XX., és XXI címeknél kisebbek voltak, míg az előirást (s nem az előirányzatot) meghaladtak azaz kedvezőbbek voltak az IV., V., VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIII., XIV., XVI., XVII., XVIII., címeknél, azaz az összeállításnál követett politika, teljesen bevált a VII., IX.-XVIII. címeknél kérdéses a IV., V., IX., és XIX.-nél. azonban abszolút nem vált be, azaz a jövedelem ugy a 95 iki tényleges eredményhez mint az előirráshoz képest csökkenést mutat az I., II., III., VI., XX és XXI. címeknél, vagyis az egész mezőgazdaság, a katonaszállásolás és betegápolásnál, a két utolsót kivéve tehát éppen ott ahol a legtöbb jövedelmet kellene a városnak felmutatni tudni. Ebből az következik, hogy ezeknél a címeknél vagy renszerváltoztatás, vagy az előirásban mutatkozó vérmességek csökkenése az észszerű, mivel azonban sajnos az elsőről csak tegnap kezdtek el komolyan gondolkodni, csak a második jöhet számításba, ennek eredményét azonban sem az 1897. sem az 1898 évi költségvetésből nem látjuk. Ez azonban csak a bevétel. A kiadás még különösebb képet mutat, mert itt viszont a tényleges kiadások 1896-ban 95-tel szemben emelkedtek az I., III., IV., V., VII., IX., X., XII., XIII., XIV., XV., XVI., XVIII., XIX. és XXI. címeknél, az előirással szemben pedig az I., IV., V., VI., VII., IX., X., XII., XV., XVI. és XXI. címeknél, azaz itt a politika bevált a II., VIII., XI., és XX. címeknél, ingadozott a III., XIII., XIV., XVIII. és XIX. s végül nem vált

be a IV., V., VII., IX., X., XII., XV., XVI. és XXI. címeknél, melyek közül a XV. és XXI törvényes kötelezettséget képeznek s az előbbieket, t. i. a kulturális kiadások nem tekinthetők haszontalanul kidobott összegeknek, de feljegyzésre érdemes dolog aztán az, hogy az ezen adatok nyújtotta tanulságok a kiadások tekintetében egyedül az erdőkezelés költségvetésénél vannak felhasználva, hol az 1898 évi előirányzat az 1896-iki tényleges kiadásnál kb. 35000 frttal kisebbek, míg a bevételek csak 3000-rel. Ezzel szemben szinte ijesztő képet mutat a városi épületek számlája, a VII. című, amely 1896-ban 150000 frt. tényleges többlettel zárult, a jelen évre mar csak 112000 a jövőre pedig 119000 frt többlettel preliminar: ha így haladunk, a város idestova rá fog fizetni a saját épületeire.

Ezek az adatok önkéntelenül nyújtják a következő tanulságokat: a város vagyonának alapját a mezőgazdaságot szolgáló ingatlanok képezik s azok jövedelme egyáltalán nem emelkedik, sőt némely részben a jövedelemcsökkenéssel kiadás áll szemben, továbbá a városi épületek mind több és több kiadást igényelnek s emellett jövedelmünk nem igen növekszik, — pedig éppen ezekre kellene támaszkodnia a kulturális kiadások és a tisztizetések számlájának, a melyek a város növekedésével természetesen folyton növekszenek, mint olyan alapokra, amelyek mindenütt máshol a világon karöltve növekednek a kulturális kiadásokkal mintegy azoknak megtérülő tőkéjeként. Hogy ez miért nincs így, megmondja a városi épületek számlájának kiadási lapja, mely egy rakás közhasznú s előnyeiket az utódok számára tartogató beruházást emészt fel, minden évben e rendes szükséglet köréből, amelyeket tehát czélszerűen csakis egy beruházási kölcsönnel lehetne megszüntetni. Ez esetben igen sok építési költség fel-

A „DEBRECZEN” TÁRCLAJA.

Nazarénus temetés.

— A „Debrezen” eredeti tárczaja —
Írta: **Ujlaki Antal.**

A nazarénus még a halálban is különb más emberről.

Nem fél a haláltól, sőt alig várja azt a pillanatot, mikor az Ur kiszólítja a világból, ahol ugyanis csak, mint jövevény, bujdosó, mint nem idevaló van jelen az ember. Mikor elkövetkezik, hogy az élet viszonyosságai között összetörök, mint a hasznavehetetlen cserép, nem nyugtalanítja az a gondolat, hogy a teste rövid idő múltán odakint fekszik majd a homok alatt és bármi történjék a hazában, a földjén, a családjá körében sohasem jön fel onnan letről, hanem fekszik mocczanás nélkül és alakatlan tömeggé pusztulva nagy csendesen összevegyül a homok porszeméivel. A végső küzdelem nem dulja föl az arcát, mert hiszen remülés nélkül várja a halált, amely lassan, méltóságosan közeledik: és gyöngöden átfogja, hogy Isten trónusához lebbentse. A tökéletes örökké irtalmas Urhoz, ki a menyben jelöl ki számára helyet. Igaz, ott marad az ember élettelen teste, a czihan. De az is különbözik más ember maradványától, mert az arc nyugodt, sőt egy mo oly egy meglegedett kifejezés látszik megörögzítve az élettelen ábrázaton, mintegy jelezve az

itt maradónak, hogy amit hitt, bekövetkezett. Az élet után úgy van minden, amint gondolta és beteljesült hogy „boldog, a ki megtartja a könyv prófétálásának beszédit. És a homlokán is, mintha meglegedés sugározna és ha csukott ajka szóra nyílnék, bizonyára azt mondaná: Az Ur felvő engem lélekben és hallom már a nagy szózatot a menyből...”

Akit az életre nevelnek: fel a haláltól, a pusztá gondolatára is kiül a veríték az arcára. Ha a végső óra közel, akkor pedig majdnem kétségbe esik a küzdelemben. Az ilyen embernek nehéz a halál.

Akit pedig a halálra nevelnek, aki a halált tartja eszköznök arra, hogy elérje a célját: az nem fog meghalni, nem borzad a koporsótól, nem retteg a kinoktól de nem is érzi azokat oly nagyoknak, mint amilyen nagyok valóban. Az ilyen embernek könnyű, az ilyen embernek gyönyörűsége a halál.

A nazarénust a halálra nevelik. Életének minden napját arra szenteli, hogy készületlenül ne találja utolsó órája. Megbarátkozik azzal a gondolattal, hogy a halál után boldog lesz, az égben első lesz, mert itt utolsó volt, így halja, így olvassa egyik nap úgy, mint a másik nap, utoljára egészen beleéli magát.

Akit szerették, akiket szerettek, minék siratná, hiszen azok is utána mennek rövid idő múlva, minék agódnék miattuk, hogy ha itt kell is őt hagyni meg most: majd az égben találkozni fognak, ott utólérik egymást-

És mire való volna akár a csendes sírás, akár a jajgatás, mikor Isten az új hitű szemérlő örökre eltörölte a könyvet, aminthogy eltörölte a szíveknek az ő keserűségeit és a lelkeknek az ő fájdalomait, mivelhogy minden úgy van jól amint van. A világiak a van-t mindenképp próbálják megváltoztatni hiuerőlködéssel azt akarván, hogy a mai van-mas-képp legyen, de mindhiába, mert utoljára is minden úgy történik, amint azt a kezdet és a véget felett rendelkező Atyaisten akarja.

A nazarénus beéri mindennel. E rövid élet terheit elviseli a tulvilág örökkevalóságáért. Mivel tehát minden úgy van jól, amint van, megnyugszik abban is ha legkedvesebb-jét is elragadja a halál. A nazarénusnak nincs fájdalma halottja. Nem sirat apát anyát testvért, hitvest, gyermeket, nem sirat senkit.

A beteg sem keserítik el a halalos ágyon hozzátartozói zokogásukkal. Nyugodt elhatározottság ül minden arczon. A beszéd, imádság evangélium olvasás mindmennyi üdítőszó az utrakészülőnek aki nyugalommal tekint vissza lezajlott életére nem retteg a jövendőtől.

Az Isten által alkotott lény az elhalaskor újra kezdődik.

Uj élet, uj ég, uj föld következik. Az ágytól guggoló atyafi egyenletes hangon olvassa Janos jelenéséből (XIII. rész).

„Ezután láték új eget és új földet. Mert az első ég és az első föld elmúlt vala és a tenger többé nem vala.

szabadulna s a költségvetés keretében a mozgás rögtön szabadabb volna. De ugyanez egyszerűségi nevezett épületek jövedelmességét is emelné a gyorsabb végrehajtás folytán. S ha áll ez az épületekre, mennyivel inkább áll a jövedelem szaporítás szükségére s ennek céljaira a beruházási költségek szükségére a mezőgazdasági ingatlanokra! A város földjei gazdasági épületek, jó ivóvízű kutak nélkül szűkölködnek s ezt immár a t. főügyész egy közbevetett s lapunk tegnapi számában közölt indítvánnyal eloszlatni immár szándékozik is; — de ez csak félrendszerű. Teljesen jogos a kérdés, hogy vajon miért viselje ezeket a nap nap mellett felmerülő nagy költségeket, amelyek epugy ontani fogják a jövedelmet 30 év múlva, mint a befektetés után mindjárt, — csak a mai nemzedék s mint nem a későbbi is a miért akadályozzon ez meg bennünket igen sok szükséges kiadás megtételében? A fenti adatok s számokat kiki utánanézhetheti a zarszámadások és költségvetése, lapjain — napnál világosabban bizonyítják, hogy a mai rendszer továbbra fenn nem tartható.

Erre nevezte a tegnapi jog- és pénzügyi bizottsági ülésen Márton Imre tett konkrét indítványt, ez azonban ott meg süket fülekre talált, egyszeri halásra csak egy elvi kijelentésként, amint indítványozva volt nem erhetne el a kellő hatást azonban azt hisszük hogy a fentiekkel egybevetve sokkal természetesebbnek fog feltűnni, mint tegnap délután. Ugyanis a mai költségvetés kiadási rovata le nem szállítható, hiszen halhattuk, hogy nem hogy sok volna benne a léte, hanem a főmérnöknek vagy 70000 — 80000 ftra menő kiadási javaslata ki is szorult belőle s mégis 44% tegnap óta pedig, — mikor éppen ilyen beruházást képező 20000 ftröt kitorölték belőle s a főügyész indítványa szerint képezendő alapot terheltek meg vele, — 32% a pótdadó, világos lehet mindenki előtt, hogy építkezéseket s más effele beruházásokat a mai nemzedék egyedül meg nem bír, elég nekünk azoknak a rank eső kamatja is. így van ez a világon mindenütt, így volt Debreczenben is, ahol elődeink több ilyen célú alapot létesítettek, — nem ók az okai, hogy azok a város mai fejlettsége mellett a szükségletet ki

nem elégíthetik s az ma csak kölcsön útján teremthető elő, ha az utódaink helyett is mi nem akarunk mindent kifizetni.

De ez csak a mai szükségleten segít s mint a már említett kiszorult főmérnöki tervezetek is mutatják, a közel jövőben igen sok más fontos és nagy költséget igénylő munkálatok fognak hangos szóval bebocsátást követelni a közgyűlési terem ajtaján s ha nem hallgattunk rájuk — betörnek az ajtót. Ezek a szükségletek a csatornázás, vízvezeték, városrendezés, új városháza építése és a Debrecen városának erkölcsileg régen elkötelezett egyetem. Honnan kerüljön mindezekre a pénz?

Erre is megfellelnek a fenti adatok. Ott van a H o r t o b á g y. Örömmel jegyezzük fel, hogy tegnap óta nem mi magunk vagyunk azok, akik ezt hangoztatjuk, hanem velünk áll vagy bukik pártkülönbség nélkül az egész jog és pénzügyi bizottság. Tudjuk, hogy kemény fába vágjuk a fejszénket, de hisszük, hogy nem csak számbeli, hanem erkölcsi eredmény, az az ellenfél meggyőzése tekintetében sem sikertelenül.

Kezdjük először azon, hogy ez a 42000 kat. hold jövedelmez ma a városnak holdanként 33 krajczárt. Kérdünk minden józan embert: lehetséges ez, helyes ez, megmaradhat ez akkor, mikor minden krajczarra szükség van, mert 32% a pótdadó? Erre bizonyára mindenki azt mondja, hogy nem, — azonban lesznek akik azt kérdezik, hogy az ellenkező, azaz a többi jövedelem viszont lehetséges-e? Igen. Mert a Hortobágy nincs arra atkozva, hogy legelő legyen, van benne leglább 10000 15000 kat. hold, ha nem több olyan, amely mint szántóföld 33 kr. helyett 20—25 ftr jövedelme adna holdanként. — A megmaradó 25000—30000 hold legelőt pedig felélenül hasznosítani kell akár öntözés által, akár más uton.

A lapok épen most hozzák hogy M u r a k ö z y Károly m. kir. kulturvegész, városunk szülőte, ki e tárgyban épen a közel mult hetekben járt köztünk, teljesen új módszert talált fel a szikes tájak hasznosítására; de ha ezt nem vesszük is számításba, a rég ismert öntözés maga biztosítja a megmaradó legelőnek ugyanazon, sőt azt meg is

haladó jövedelmet, illetve fűtermés-hozamot, amely a mai szükségletet pótolja s mivel a fű minősége ezzel feltétlenül nyerni fog, emelkednie kell az egy marhától járó legelő díjnak is s ez az emelkedés teljesen fedezni fogja az öntözésre felveendő beruházási költségek törlesztését. A polgárságnak e szerint a szántóföldnek a hortobágyi legelőből leendő kiszakítása semmi kárával nem járna, hanem ezzel szemben levonná róla azt az ódiomot, — hogy ma 801-en használnak 42000 hold földet s a városnak többi 40000 adófizető polgára viseli a 32% pótdadót: ahelyett hogy fizetné a költségeket a Hortobágy.

A kérdés immár akuttá lett, ezt többé elodázni nem lehet s mi csak üdvözölhetjük a jog és pénzügyi bizottságot bátor fellépéséért. Az a része ez ügynek, hogy t. i. a kiszakítandó szántóföld mi módon leendő legezészerűbben ugy szocialis mint várospolitikai és kulturális szempontból felhasználandó, ma meg természetesen kevés gondot okoz és el nem intézése az ügy elvi eldöntését egyáltalán nem akaszthatja meg, azzal tehát bővebben nem is foglalkozunk, lesz arra alkalom elég, mikor a kérdés az adhoc bizottság elé kerül, — mert hogy oda kerül, még csak kétségbe sem vonhatjuk, hiszen városunk léte-deke függ ettől a határozattól — annyit azonban mar ma is kötelességünknek tartunk hangsúlyozni, hogy a kishérletek és a farmrendszer elvének melyet a tegnapi bizottsági ülésen Komlóssy Dezső proklamál mi is minden erőnkkel támogatoiva szegődünk, mert ez lesz az egyetlen mód arra, hogy a városunkban is mind nagyobb és nagyobb mértékben terjedő szegényedések gyors kezzé, utját álljuk.

Tudjuk, hogy ez az állításunk megint nem tartozik népszerűek közé, sőt lesznek egyesek, akik még a jogosultságát is kétségbe akarják vonni. — azonban — sajnos — nekünk megdönthetetlen bizonyítékaink vannak erre nézve, olyan bizonyítékaink, amelyeknek segítségével a fentebb már sürgetősen ismertük szükségét a Hortobágy hasznosításának; ezért baja veszedelménél yanánt tüntethetjük fel s az sem más, mint az adóhatóságok folytonos emelkedése. A polgármester ur nemrégiben

»Es én Janos látom a szent várost, az új Jerusálemet, mely az Istentől szála alá a mennyből és elkészített mintegy felekesített menyaszony a vélegenynek.

»Es halék nagy szozatot mennyből, mely ezt mondja vala: Imé az Istennek hajléka az emberekkel vagyon, és ő vele lakozik: és ók ő népei lesznek és az Isten az ó Isteenek ó velek lesznek.

A nagy beteget a hit szelid karjai csodás képzetek között ringatják el és panasztalanul megadja magát a viszontlátás biztos tudatában.

— Odafent találkoznak és örökre együtt maradnak.

Es a sápadt, merev arcú földerül. Es az utolsó tekintetével, mintha jelezni akarná a választ:

— Odafent találkoznak.

Történt pedig, hogy Paplógó Mihály is az égbe kivánczozott; nem azért, hogy öreg lett volna meg, hanem mert ejjött az ó ideje. Valahol a tauyak között lakott, ott történt a halála, azonban mulandó részét behozták kocsin a városba, hogy illendőképen eltemetnék.

Minden cizczoma nélkül való fényökoporsóba helyezték, betakargatva hófehér lepedőbe!

A t e m e t é s n a p j a vasárnapra esett.

Már kora reggel érkeztek egymásután a tanyákról a kocik. A hívők szokás szerint bejötnek, hogy megadják Istennek a mi az Istené!

Az érkezők a mint megtudták, hogy egy jámbor elköltözött a mulandó életből, szó nélkül járultak a koporsóhoz és csendes imádságot végeztek, majd pedig megemlékeztek az elhunytak érdemeiről is, a mik kétségtelemre teszik, hogy lelke elnyeri ama örök életet és

boldogságot, mit az ur az ó választottainak öröktől fogva elkészített.

Paplógóné a koporsó mellett ült alacsony széken, a két kis gyermekével. Nem figyelt az érkezőkre, nem nézett senkire, csak néha tekintett a halálban is mosolygó férjének kissé megfihéredett arcára. Nem sirt, nem zokogott, arcának egy vonása sem árulta el azt a szivtépő bánatot, a melyet a világiak feleségei mutatnak ilyen alkalommal. Nekik nem szabad sírni, mert az, aki a földi élet csalódásait a mennyi boldogságával cseréli föl, nem siratni való. Es Paplógó Mihály olyan ember volt, aki gyarlóságait megbánta, hibáit jóvátette és szeplő nélkül ment a halálba.

Elérkezett a temetés ideje. Az idősebb atyafiak, az irástudók tanácsot tartottak maguk között, hogy az ilyen alkalomkor szükséges istentiszteletet miképen végezzék. — A koporsót az udvaron kellene felállítani, de ez nem tanácsos, most még nagyon kevesen vannak a hívők és annál többben a kíváncsi névleges keresztények, kik mikor első ízben temettek, megbotránkoztak a hívők szokatlan szertartásán.

— Jobb lesz a gyülekezetben eltemetni, érvolt az egyik bibliamagyarázó — mert halottam, hogy a multkor a kath. pap is ejjött, aztán a mikor a másik sorról nézte mit cselekszünk, ilyen kiáltással botránkoztatott meg bennünket: Oh, együgyűek!

Mosolyogtak ezen a kijelentésen. Azért mégis abban állapodtak meg, hogy míg ilyen kevesen lesznek a d d i g a gyülekezetben végeznek.

Most a bölcsnek lassan kisompolyogtak a hívők közé, hírül adni, nekik a határozatot, melyre helyesölög bólintgattak.

Ekkor az egyik atyafi kalapácsot es három szöveget vett kezébe, a koporsóhoz já-

rulván, csendes imadkozásba mélyedt. Ez idő alatt a többiek is hasonló módon cselekedtek.

Egyetlen szó, vagy siránkozó hang nem hallatszott, mikor néhány kalapácsütéssel leszögeztek a koporsót.

Mintha semmi sem történt volna, elfoglalta ki ki megszokott helyét a gyülekezetben. Mélyseges csend következett, komolyság ült az arcokon és a szemek annyi hűséggel néztek Paplógó Mihály uram egyszerű koporsójára, mintha az ajkának e nagy némaságában a tekintetükkel akarták volna kifejezni azt az érzést amelyet a világiak könyhujajtással szoktak kifejezni. Most fölállott a vezető. Lehunyt szemmel, összekulcsolt kézzel. Halkan beszelt, a hangja igen rezegett.

— Énekeljünk az Urnak, énekljük a szent énekből a 28. éneket (Ez a Sion Harfához toldalekul van csatolva.)

Nem egyszerre kezdték meg az éneket, mert a gyülekezetben sok volt a süket és az öregszerű. Az első versszaknál ujjabb és ujjabb kö-zörületlen hangon vágtak az énekbe, mely így következ zik,

Egy hiv halála Istennél drága!
Hosszu öröm, Bánat után
Csendes béke Küzdes után
Lesz a jutalma, Lesz a jutalma.

Egy hiv halála, Küzdelme zárja!
Fajdalom, bú és minden nyomor,
Véget ér e Szunnyadáskor
Igy lesz halála Küzdelme zárja.

Egy hiv halála, Lelke nyugalma!
Mint egy fáradt, Ki elszunnyadt
Nyugszik sirja Hantja slatt
Már ót anyyala Mennyekbe hozá!

egy tanácsülésben e sorok írójának füle halatára jelentette ki, hogy az adóvegrehajtásokat nagyobb eréllyel kell e-zközölni, mert a pénzügyi irányítás nem a befolyó jövedelem abszolút összege hanem a hátralékok szerint itél s azok folyton szaporodnak. Hic Rhodus hic salta! Mindenki tudja, hogy nem élünk a Bach-korszak alatt, eszeágában sincs senkinek megtagadni az adóját sőt inkább szabadulni igyekszik attól mindenki s egy rossz törvény mely a képviselő választói jogosultságot az adóbefizetésétől teszi függővé, még külön is sarkalja a polgárokat; különös okának kell tehát lennie, hogy Debreczenben épúgy mint Hajdúvármegyében s az ország sok más részén minden egyes adókimutatás hátralékok emelkedését tünteti fel. Az ok nem más, mint a szegényedés, amely ellen csak egy biztosíték van, az örök bérlet a mely szövetségi alapon juttatja a saját munkája útján földhöz a föld nélkül szükölködő szorgalmas földmivest.

Ezeket láttuk szükégesnek e nagyfontosságú pillanatban, midőn ezt a hatalmas eszmet, melynek eddig még csak az újságok hasábjain találkozott szerető otthona, Debreczen sz. kir. város legelőkelőbb jogászai és pénzügyi kapacitási testületei egyikének elfogadott véleményeként lehet szerencsénk üdvözölni s midőn zárjuk e sorokat, hogy rátérjünk kronikási tisztünk parancsoltá, de valóban igaz szeretet tüzelte teljesítésére, — legyen szabad ezt a tegnapi határozatot azzal a szent azzal a magasztos ihletől sugallt felkiáltással megpecsételünk, mely talán szentségtörés számba megy az avatatlank és rosszakaratok előtt, de mi nyugodt öntudattal bangoztatjuk azt, mert érezzük a hazának fegyverrel vagy gazdasággal való újáteremtése egyre megy, — a melyet K o s s u t h Lajos ekeszólása zengett 1848 július 11-én!

„Ennyi energiát a kivitelen, mint a mennyi lelkesedést tapasztaltunk az elhatározásban — s Debreczen sz. kir. városát a poklok kapui sem döntendik meg!”

Az ülés lefolyása a következő volt:

Néhány apróbb tárgy után, melyekről tudósításunk végén számolunk be, a jog és pénzügyi bizottság tegnap d. u. tartott ülésebe

Egy hív halála, Ut a magasba!
Hogy szenvedés és harcz után
Pihenjen az Urnak jobbján
S legyen halála, Béke világa!

Egy hív halála; Lelke nyugalma!
S ha elmúlt a Halál éje
Jön egy örök Tavasz fénye
S lézen halála Elet hajnala!

Ezután evangéliom olvasás következett. Ima végeztével a Siri ének 1. és 3. versét mondták el a Sion Hára 72 éngének hangján. A vörös haju atyafi két soronkint olvasta elő:

Menj szunnyadni s megpihenni
Te isembe bizot szív,
Némán fekszik tetemed itt
Végbaját aludni ki.

Aludj, drága Jézus Juha
Hü pásztorod lát téged
Ovraid megújulása
Örök üdvöt hoz néked.

A többiek utána mondták fáradt hangon áhitattal. Az öregebbek azonban, gyenge az emlékezőtehetségük, a végső szavakat érthetetlenül mondták ki.

Az öszi napfény beragyogott az alacsony ablakokon, megvilágította az áhitatos arcokat a csupasz fehér falakon pedig a meghajtott fejek árnyékai. Árnyék árnyék fölött mozgott, olykor egymásba merülve, olykor elmosódva Egyszerre ki vált egy fej és utána fölnyult egy nő alakja a koporsó mellett. Paplógó Mihályné szállt fel ülőhelyéből. Már az ének közben többször el uktott a szava bagyalt szeme alatt a ránczok, mintha szólnának:

a költségvetést vette tárgyalás alá s Varga Károly jegyző olvasta a felügyelő bizottság jelentését, mely szerint a város debreczeni birtokainak, mint a melyek jelzalogos kölcsönnel vannak megterhelve, jövő pótdója törleendő s ez a rendes költségvetésnél 8835 frt 08 kr s a főügyész indítványának elfogadásával feleslegessé vált gazdasági épületek emelésére felvett törlesztésével a rendkívüli költségvetésnél 20000 frt megtakarítás érhető el a rendkívüli költségvetés nagy része az 50000 frtos legelő adóhátralékokból fedezhető lenne, tehát 28 1/2% pótdóhoz javaslatba. A gazdasági bizottság mindöze a kertészeti egylet földjét kívánja jövedelmezőbbé tenni.

Zádor Lajos úgy tartja, hogy rendkívüli körülményeken csak rendkívüli eszközök lehet segíteni. Ő nem akarja e várost a várost fejlődésében megállítani, mert az egyenlő volna a halállal, pedig nekünk meg nincs vízvezetékünk, nincsen csatornázásunk, segíteni kell a pénzügyi állapotokon radikálisan. Ő ezt a Hortobágy rendezésével látja elérhetőnek, mely szerint kiszakították a mai 42000 kat holdat levő s legelőnek használt földterületből az a kb. 10000—15000 h. amely szántóföldként felhasználható s azt parcellázva berbe kell adni — fog hozni holdanként legalább 20 frt jövedelmet. A megmaradó lévelőt pedig bérbe kell adni, ha csak 2 frtjával adjuk is ki holdját, az is nyereség s ő nem hiszi, hogy azt a polgárság legalább ilyen árban ki ne venné. Ő tehát indítványozza, hogy a bizottság a költségvetésnek általánosságban való elfogadása mellett mondja ki, hogy a Hortobágy értékesítésének elhatározását ajánlja egyszermind a közgyűlésnek, mint egyedüli módot a kibontakozásra.

Szabó József főszámvevő gratulál Zádornak, hogy immár nem egyedül áll, aki a Hortobágy kérdését felveti. Mert ő kérdi a bizottságtól s kérdezté azoktól a kiket illet, hogy jogos e az, hogy 801 ember használja azt a 42000 hold földet s az egész lakosság fizesse értük a közszéki adót. A Hortobágy senki másé mint a hazipénztáré tehát ebbe bele kell nyulni, mert törlesztéssel a hibát lehet leplezni, de az csak pénz nélkül való kormányzás lesz, az pedig rossz kormányzás.

remegiek és arca merev lett. mintha megkövesült volna. Most felállott, hosszan, fájdalomosan nézett a koporsóra, két karját kitérte és a mint odabukott a koporsóra sajátos sirás kerekedett föl a szívéből:

Mihályom, édes jó Mihályom, még egyszer hadd lassam az arczod.
A hívők elrémülve rángatták vissza és csititgatták. A vörös haju ember komoly hangon intette:

— Ne sértsd meg az Urban megtértet sirásokkal, mely csak a hit erőtlenségének bizonyossága.

De Paplógóné eltaszította magától az embereket:

— Mit tudjátok ti...
Az assznyok körülfojták, csititgatták, lenyomták a székre és kendőkkel szárították a könnyeit, úgy, hogy Paplógóné fuldoklott:

— Eresztek... Hej, nem tudjátok mit vesztettem.

Most a gyerekek is hangos sirásra fakadtak és a gyülekezet tagjai közül sokan egymás háta mögé bujva könnyeket morzsolgattak szét a barázdás arczokon.

De ugyanekkor a vörös haju ember is megdöbbenéssel tapasztalta, hogy nem tudja hogyan egy köny hullott a bajuszára, és úgy esillogott ott, mint valami kis gyémantszem.

Rövid ima után sietve befejezték a szertartást és kivonultak az udvarra. A koporsót szekerre tették két ványadt lovat befogták elebe s megindultak a temető felé. Az atyafiak lehajtott fővel szótlanul baktattak az út közepén. Gyenge szél járt, az idő bevonulni kezdett és a faról a sárguló levelek mint ueshéz könnyecpek peregték a földre.

Ajánlja Zádor Lajos indítványát elfogadásra.

Szilágyi Károly elfogadja azt a tételt, hogy a Hortobágy a hazipénztáré s annak a jövedelmére most már szüksége van. Ő más szempontból szól a költségvetéshez s azt állítja, hogy felekezeti ezélokra a közszéki adót kivetni joga nincsen a városnak tehát ezek kitörése végett vissza kell a költségvetést adni a tanácsnak s erre nézve javaslatot ad be.

Bakonyi Samu kijelenti, hogy a Szilágyi felfogása a legkényelmesebb volna, de az ellenében állana Debreczen multjához, mely a kulturális fejlődést tüzte céljává. De hangsúlyozza, hogy jogi szempontból sem helyes Szilágyi indítványa. — Ő már régen a közszéki adó mellett tört lánzsát saját pártja felfogása ellenére is, de akkor nem a mai helyzet lebegett az ő szeme előtt s ime ma már ott állunk, hogy 50% pótdótot fizetünk, de nem az egyetemre, hanem a deficit fedezésére. Ő ezek alapján melegen üdvözli Zádor indítványát. Sokan mondják, hogy Debreczen csak agrikulturn város, s azt szeretnék, hogy ezuttal is csak az maradjon pedig a városok történeti fejlődése másra tanít; de ha a mezőgazdasági érdekek védelmére szorulnak is, ezta költségvetés teljesíti, tehát az, hogy a Hortobágy továbbra is Noli me tangere legyen, nincsen támogatva semmivel, sőt a mezőgazdaság érdekét épen az intenzív gazdasági rendszer lesz hivatva a mostáninál sokkal hatályosabban — védelmezni. — Most tehát alternativa előtt állunk: vagy a társadalomnak az a része, a melynek a Hortobágy nem ad jövedelmet, még jobban bemerül a pótdóba, vagy pedig a pótdótot el kell osztani a rendes kiadások fedezhetésénél s azt akkor a magasabb kulturális célok elérésére használhatjuk fel. — Szerinte csak az utóbbi lehetséges. Isméteten ajánlja Zádor indítványát azzal, hogy a kiküldendő bizottság munkatáiban kiváló gondot fordítson épen annak a kimutatására, hogy az indítvány elfogadása a mezőgazdasági érdekekre is a legaldadosabb fejlődés új korszakát jelenti.

Komlóssy Dezső a költségvetést már mint a felügyelő bizottság tagja is elfogadja, általánosságban — a Hortobágy értékesítésének eszméjét ő is helyesnek tartja, de a Zádor indítványát mint rapszodikusat már ma véglegesen elfogadhatónak nem tartja, hanem a kérdést egy adhoc bizottságnak kívánja kiadni.

Stahl Géza főmérnök indítványozza, hogy az adhoc bizottság záros határidő alatt végzendő munkára utasítsassék.

Szabó József főszámvevő: Szilágyi Károly a kölcsönök konvezióját hozta szóba, s a mai időt nem tartja alkalmasnak.

Marton Imre a Zádor indítványát minden tekintetben elfogadja. Ő azzal kíván foglalkozni, hogy a költségvetést teljes általánosságban tárgyaljuk s ő úgy látja, hogy vannak igazi kiadások s vannak hasznos beruházások, ezeket nem pótdóból, hanem kölcsönből vagy ketétekből kell fedezni. Ilyen pl. a f. a bonyi vasutnak fizetendő 18000 frt, melynek már a 7-ik részlete folyik, de még 3 ezuta is hátra lesz. Erre most évenként fizetünk 1800 frtot s lefizetjük 10 év alatt. Hogy ezt a beruházást megtettük, bizonyára jövedelem szaporítás volt a célja, nem helyes tehát, hogy annak költségeit egy nemzedék viselje. A városnak már van is ilyen alapja az ingatlan szerzési alapon s kell teremteni még többet is, de meg kell szabadítani a költségvetést ezektől a terhektől addig is, míg az létesül, ha másként nem, kölcsön útján.

Bráhm László t. főügyész azt a felvilágosítást adja a fűzesbonyi vasutr, hogy a szobanfórgó 18000 frtot a város az ohati bérletől megkapja, mert a szerződést még a vasut létesítése előtt úgy kötöttük hogy az esetre, ha a vasut létesül s ezzel a birtok értéke emelkedik a város hozzájárulását a bérlet 10 év alatt letörleszteni tartozik, s így szerepel ez a költségvetésben. Az elvet, különben magát amelyet Marton Imre hangoztatott ő teljesen magáéva teszi sőt ez

vezette a gazdasági bizottságban tegnap elfogadott indítványa megtételénél is.

Marton Imre a felvilágosítás után is fenntartja indítványát, mert a még hátralevő 72000 frt meggyerése is nagy haszon volna, ha azt négy év alatt megkapjuk a bérletből de kifizetni nem lehetünk 50 év alatt kellene. Indítványát mint elvi kijelentést még a költségvetés elfogadása előtt kéri szavazásra bocsátani, azokat a tételket, amelyek aztán értelmük alá tartoznak a részletek tárgyalásnál fogja megjelölni, illetve a rend majd költségvetésből törlesztett s fedezetükre kölcsön felvételét indítványozni.

Ezzel az általános vita véget ért, mielőtt azonban a hozott határozatok ismertetésére rátérnénk, egy másik tárgy elintézését adjuk elő, mely még a költségvetés előtt került szóba s a hozott határozat epen a költségvetésnek prejudikált.

Nevezetesen a debreczeni izr. iskolaszék azt kerte, hogy az izr. iskola dotációját az előirányzattól eltérőleg állapítsa meg, illetve emelje fel. A tanács a kérvényt a főszámvéveőknek adta ki, aki elutasítását javasolja.

Bakonyi Samu kijelenti, hogy az iskolaszék rekriminációja a maga ridegségében szerinte sem álls ez az iskolaszéknek czelja sem volt. Azonban a főszámvéveő véleménye mégis felszólalásra készteti, mert az abból indul ki, hogy kérelem felekezeti czélokot szolgál, pedig ez nem a, hanem a kérelem igenis népköztársasági czélokot szolgál s az egyes felekezetek erről nem tehetnek, hogy Debreczen városának ingyen iskolázási czélokra 15000 f. tja áll rendelkezésére, akkor mikor a felekezetek minden lehető megtesznek iskoláik fejlesztésére, mert pusztán takarékosági szempontoknak e kérdésben csak a tanúgy valija kárát. Ezt azért hangsúlyozza, mert iskolák fentartására a község van kötelezve s Debreczenben községi iskola egyáltalán nincs, tehát az izr. hitközség keletkeztetése ezzel szemben azt látjuk, hogy a tavaly iskolai felszerelésre a rendkívüli költségvetésbe iktatott 500 frtnyi összeg a jövő évi budgetbe felvéve nincs. Indítványozza tehát, hogy az 1053 frtnyi járuléka az idén is felemeltesék a rendkívüli költségvetés terhére aránylagosan. Szavazásra kerülően a dolog 5 szavazat volt ellene, mire Veszely Imre elnök a Bakonyi indítványa mellett döntött.

A bizottság a költségvetésnek általánosságban elfogadása mellett Zádor Lajos indítványára kimondja, hogy az izr. hitközség elemi iskolája részére az 500 frt felszerelési segély megadása mellett még az ingyenes iskolázatási alapból járó 1033 frtnak felemelését is javasolni fogja a közgyűlésnek. A Bartha László t. főügyésznek a gazd bizottság által pártolólóg áttett s gazdasági épületet emelésére a regale kötvények felhasználását czelzó indítványát szintén elfogadásra ajánlják s végül kimondja, hogy a város mai nyomtasztó pénzügyi helyzetéből csak a Hortobágy értékesítése után lát kiszabadulást s ezért felkéri a városi közgyűlést, hogy e kérdés megoldása módozatainak megállapítására egy adhoc bizottságot oly utasítással küldjön ki, miszerint a véleményes javaslatát a jövő évi májusi közgyűlésre terjessze be, hogy az kellő módon letárgyaltván eredménye az 1899 évi költségvetés összeállításánál felhasználható legyen. Marton Imre indítványára pedig a részleteknél fognak reflektálni.

A részletes tárgyalásnál elfogadták a felügyelő bizottság javaslatait, valamint felvették a rendkívüli költségvetésbe az izr. elemi iskola 500 forint felszerelési és 446 frt. 52 kr. ingyenes iskolázási segélyt. Egyéb változtatás a költségvetés tetelein nem történt, fel kell azonban említenünk azt az egészséges indítványt, mely arra vonatkozik, hogy már csak fűtési és világítási költségek apasztása czéljából is az összes városi hivatalokban egyfolytában d u 2 óráig tartásának a hivatalos órák, továbbá, hogy ezentúl a deputatmok értéke a szállítási díjak mellé a jegyzék rovatba addig is feljegyeztessék, míg a deputatmok ügye véglegesen rendezetlni fog. A

városi épületek nagyobb jövedelmezősége szempontjából utasítani kéri a bizottság a tanácsot, hogy a nagyobb értékű telkek, különösen pedig a kis új utca torkolatának felépítéséről sürgősen intézkedjék. Szóba jött a bizottságban, de pénzühiány miatt eredménytelenül a vásárlások burkolása is, a fűzesabonyi vasut törlesztését utóljára is eredeti alakjában hagyták a költségvetésben, pedig alig pár perc múlva igazolást nyert a Marton Imre nézete, kár hogy akkor már nem volt ott.

Az intézetek költségvetésénél Bakonyi Samu dr. a babaképző intézet állandó elhelyezésére hívta fel a bizottság figyelmét, de határozathozatal a tárgyan sem történt. A koronázási ösztöndíj tételénél ugyancsak Bakonyi annak eredeti rendeltetésére való felhasználását sürgette — a fenti eredménnyel. A vegyes kiadások során a csatornázási szabályrendeletnek megszüretését kérték a közgyűléstől.

A rendkívüli költségvetésbe felvették a kereskedőtanoncz iskolára szerdán megszavazott 3000 frtot s ekként a rendes költségvetési hiányt az eredeti 147,849 frt 08 krral szemben 139,013 frt 40 krrban s a rendkívüli költségvetési hiányt az eredeti 62,814 frt 34 krral szemben 46,760 frt 86 krrban állapították meg, amely összesen 185,774 frt, 26 krt tevő hiány fedezésére a kerek számban 50000 frtban felvett legelőadó hátralevők kivül 32 % községi adót hoznak javaslatca amely láfszóag magas százaléka abban leli magyarázatát, hogy az ideai tapasztalatok szerint nagymérvű hátralevőkkel kell számolni a községi adó befolyásánál, amelynek figyelmen kívül hagyása esetén a költségvetés reallitása könnyen kétségessé válhatna.

A gyűlés többi tárgyait a költségvetés előtt intézték el a vasuti gézjavító műhely mellett felállandó munkatelep részére átengedendő telek ügyén kívül, melyet a költségvetés letárgyalása után terjesztett elő Bartha László t. főügyész. Az államvasutak igazgatósága ugyanis az üzletvezetőség által függőben hagyott pontokat is a bizottság kívánságának megfelelőleg fordadta el s így ez a kérdés is végleges elintéztet nyert a szerdai közgyűlésen. Az érdekes feltételi pontokat térszűke miatt lapunk hetfői számában közöljük.

TARKA-ÉLET.

Husz évvel ezelőtt.

— Tűzoltókról. —

— Tűz van! tűz van! riváltak rémülettel rekedten az emberek és a vészharang vadzenéje is kongott...

És az öreg kollegium kapuján kis és nagy diákok százával rechantak ki. Ragyogott a szemük, repült a tógájuk. Herkulesi termétű és izmu öreg diák rohant az élen, a híres "nagy botos!" — Vaszérvél forgatt a szörnyű formájú bunkósbotját, mely hasonlatos nehézségű va a, mint a Botond vezér emlékezetes buzogánya... Azután következtek a kis botosok, fejszések, villások, csebresek és egy szilaj irupp széles vállaira felemelve repítette a nehéz fecskendőt... Árok nem tartotta vissza őket, keresztül ugrottak rajta, de a deszka kerítés sem: csak a nagy botos suhintott botjával, már is dült a kerítés s mindjárt szabad volt az út a fürge diákságnak, kik szégyenként tekintették volna, — ha valaki náluk elsőb lett volna a tűz veszedelménél...

Husz évvel ezelőtt még ilyen regényesen, diakosan ment a tűzoltás. A szilaj tűz ellen a szilaj diákok, kik ezen elsőség felett, hogy ők legyenek legelső a tűznél, mikor megalakult a városi tűzoltó egyesület, fiatalos törekvésükben sokszor összetűzték a jámbor önkéntes tűzoltókkal. Kötelekkel majd az utcát lökték el

hogy a tűzoltók lovaktól húzott fecskendőkkel nem tudtak a tűzhöz férközni, majd megtörtént az is, hogy a vasizmu nagy botos-óriás botjával egyszerűen kiűtötte a tűzoltó kocsik alól a kerekeket...

És mondhatni maga a polgárság sem valami nagyon rokonszenvezett a rézsisakos tűzoltókkal, kiknek a czivis előtt akkoriban még nagyon is veterán-szerű volt a becsületök. Határozottan a szilaj, a lelkes diák-tűzoltók részen volt a hála, az elismerés, kik ha a vadvárosos nagyerdőben, a mohos tölgyek alatt egy-egy majális rendeztek, ott volt Debreczennek színe s java. A legszebb és legelőkelőbb hölgyek, lányok keresve-keresték a vig diákok ezen eredeti erdei mulatozását...

Husz év óta nagyot változtak az idők. A diák tűzoltóság leszerelt. A becsülettel beszélt balták, kis botok és a vasfejű nehézkes öreg nagybot az egyéb kezdetleges diák-tűzoltószerszámokkal együtt portól lepette ott hevernek a kollegiumi könyvtár egyik sarkában, hol idegen látogatók, magas vendégek meg-megbámulják a tógás diák Herkulesek botját, de ami Sebastyéndi ákunkat kivéve aligha kerülné sok legény, aki képes volna megis forgatni azt, mint régen, régen számos híres botos diák legények...

Husz év óta rendes, katonailag szervezett testület fejlődött a szerény, a sokat csufolt, gunyolt önkéntes tűzoltó testületből is, mely annyi es annyi borzalmas tűzveszedelem között mindig férfiasan, bátran s önfeláldozólag megállotta helyes...

Es kik; ha most visszatekintenek az elmúlt husz év küzdelmeire, fáradsalmaira, büszkén sorakozhatnak a holnapi, vasárnapi jubileumos dísz ünnepélyükre, mert emberséges, önfeláldozó tevékenységükért hálaival adózik neki az egész város. — Husz évvel ezelőtt ki hitte volna ez?...

Paulus.

Ujdonságok.

* **Mai tárcánkat** különösen ajánljuk olvasóink figyelmébe, Ujlaki Antal ezen elősmert tehetség lapunk számára írta ezt s ama érdekes szektával foglalkozik benne, melyet Bibliás emberek cz. művében először ő vezetett be a magyar irodalomba. E tárcában "Nazarénus temetés" van leírva az Ujlaki finom megfigyelő képességével s költői tollával.

* **Isteniszteletek.** Holnap vasárnap az isteniszteletek az ev. ref. templomokban a következő sorrendben tartanak meg: A Kossuth utcai templomban K. Tóth Kálmán, az ispotályi templomban Mitrovics Gyula, a kistemplomban Dicsőffy J. A. r. kath. templomban reggel 7 órakor a misét tartja Hamann Ernő Nándor, 8 órakor pianista tanár, 9-kor Wolafka Nándor. A szent beszédet tartja Hammernyik, 11-kor Molnar Kálmán. D. u. litánia Kovacs Márk. Rózsafűzér tartja Wolafka. — Az ág. hitv. templomban d. e. 10 órakor és d. u. 3 órakor Materny Lajos lelkész tart isteniszteletet.

* **A városi közgyűlés előkészítése.** Ma d. e. 10 órakor teljes tanácsülés volt gr. Degenfeld főispán elnöksége alatt, melyen megállapították a szerdai közgyűlés tárgysorozatát s ellátták a tárgyakat hat. javaslatokkal. Az első tárgy a polgárm. mult évi, aztán az utolsó negyedévi jelentése lesz, aztán a közokt. miniszter leirata a főreálisk. ügyében, melyek valamennyijét tudomásul vételre ajánlják. — A mesterséges borokról szóló min. rendeletet a közgyűlésen kihirdetik s a bor ellenőrző bizottság tagjait választják meg, kiknek személyében a tanács

még nem állapodott meg. — A főispán által kinevezendő elnökül Nemes Kálmánt emlegetik. A címer használatról szóló min. rendeletet egyhangulag, Hajdúvármegyének az állami tűzkárbiztosításra vonatkozó átiratát szótöbbséggel tudomásul vételre ajánlják. Csanádvármegyének a kisbirtokosok adómentességére von. átiratát pedig egyh., valamint a közg. biz. félelvi jelentését is. Elfogadás és névszerinti szavazás végett betérjesztik a gépjavitó műhely melletti munkástelep telekátengedési feltételeit. A keresk. tanonciskolának 3000, az izr. elemi iskolának 946 frt 52 kr megszávozását ajánlják. Ekkor került a sor a költségvetésre, melyek teljese a jog. és p. ü. biz. javaslata szerint fogadtak el, csak az anyakönyvi hivatalra iktattak még be 2000 frtot, s a kertészeti egyesület földjének visszavétele iránt a tanácsot intézkedés tételére kéri utasítani. — A kapcsolatos indítványokat is legnagyobb részt a biz. véleményével egyezőleg intézték el. Ugyanis a főgyűlés indítványát kiadni javasolják a tanácsnak azzal, hogy márcziusban egyenlő róla a közgyűlésnek javaslatot. A Hortobágy értékesítésére vonatkozó indítványt szintén egyhangulag elfogadásra ajánlják. Maga a polgármester állott fel Zádor Lajos indítványa ajánlása végett s egy-szersmind 15 tagú bizottság kiküldését javasolják egyenlő számban a tanács, a gazd. és jog. s p. ü. biz. tagjai közül. A városi épületek jövedelmezősége kérdésénél a kisuj u. torkolatának rendezését valami városi alapból feleandó kölcsön útján szintén sürgősnek jeleztek, azonban a többi elől sem tértek ki. A hivatalos órák megváltoztatását — sajnos nem tartotta a többség a debreczeni viszonyok közé beilleszthetőnek. A felekezeti szegény ápolók beolvasztását szintén napirendre kívánja a tanács tüzetni s utasítani a májusi közgyűlésre e tárgyban jelentéstételre. A bábaképző intézet allandó elhelyezésére elől szintén nem akar a tanács kitereni. Az kor. irodalmi alapítványt azonban a polgármester indítványával ellenkezőleg nem tartanak helyes dolognak lekötöni. Az alapítványi pénztárak új csoportosítását, mely már a 98-iki költségvetésben keresztül is van vive. elfogadásra ajánlják, valamint a róm. kath. elemi leányiskolának az iskolaépítési alap terhére leendő kiépítését is. A szanoköröz szék jelentését tudomásul vételre ajánlják. A debreczeni gör. kath. templom építésére kéri telket a közgyűlés csakis magyar nyelvű is entisztizetlet tartása mellett volt hajlandó átengedni s ezt a munkácsi püspök most elejteni kéri, a tanács azonban további fentartását javasolja. Ezek után telektrabálási községi köteleki, polgárveletési szabadságotlasi s orvos és bábaköteleki kihirdetése iránti kérvényeket láttak el javaslatokkal.

* **A virilisták névsora.** Ugy a megyei mint a város legtöbb adófizetőinek névsorát, terszűke miatt csak jövő számunkban közölhetjük teljes terjedelmében. A városi virilisták névsora V e c s e y tanácsnok irodájában holnapi naptól kezdve 15 napig közszemlélre lesz kitéve és ezen idő alatt arra vonatkozó felszólalások is ugyanott beadhatók.

* **Hadad el Fadlallah alezredes jubeliuma.** Mint értesülünk a debreczeni u. kir. mentelep parancsnoka H a d a d e l F a d l a l l a h alezredes ma este üli 40 éves szolgálatának jubeliumát. A mentelep tisztikara a helyben állomásozó tiszték részvételével ma este a jublans tiszteletére a Mentelepen bankettre gyűl össze.

* **Diszcehd.** Gróf D é g e n f e l d József főispán, mint a tiszántúli ev. ref. egyházker értekezlet ujonnan választott világi elnöke holnapiján f. hó 27-én d. u. 1/2 órákor a Bika disztermében ebédet ad, amelyre a meghívókat ma küldte szét.

* **Sajtóper a »Debreczen ellen.** Har-s á n y i Gusztáv sajtóker, vizsgálóbíró aláírásával egy idezést kapott ma lapunk f. szerkesztője, mely azt adja tudunkra, hogy S i m o n f y Béla kir. ügyész sajtóker. közzvaló sajtóügyi feljelentést tett a »Debreczen» helyben megjelenő politikai napilapnak f. 1897 aug. 24-én megjelent 198 számában a »Tárca»

rovatban »Agra velök» felirattal I g m é n d i Miklóstól megjelent és allitolag nemzetiég eileni gyűlöletre izgatás vétségét tartalmazó verses közlemény miatt s egyidejűleg Kohányi Gyula szerkesztő, Hoffmann és Társa nyomda cégnek felelős beltagja, valamint Igmándi Miklós állitolagos szerző mint pana-ziottak a f. 1897. okt. 19-ik napjának d. e. 9 órájára alantirt vizsgálóbíró elé megidézettek. — Mit is köszönettel tudomásul vévén s ezennel hírláplag nyugtazván jelentjük a főkapitányságnak, hogy a kézirat elkoboztatás czéljából lapunk szerkesztőjénél készen áll s ha akkor lesz szerencsénk közegét szerkesztőse-günk helyiségében tiszteletelni mikor szerkesztők is itt van az átkutatás felesleges leend.

* **Bőség tanítónőkben.** A helybeli jótékony nőegylet által meghirdetett arvahazi tanítónői állásra e hó 23-ig összesen 21-en jelentkeztek. Ezek közül debreczeni születésű B ö s z ö r m é n y i Rózsa és T ö t h Julia, a szomszéd Ebesről való pedig Kovasy Sarolta. A pályázók az ország minden részéből jelentkeztek, s mint a szám mutatja nagy bőségben. Lesz tehát kikből választani a nőegylet választmányának a holnap delutn 3 órákor tartandó gyűlésen.

Mert ne akarta huzni a more, Szilaj jó kedvvel tántorgott ki az ejjeli putikból karoltva a két testvér Morvai Sándor és Jozsi s miután pénzök utolsó maradványait bolalakjában szedték be. Hatalmas spicztől vézérletve, támogatták egymást dalo va füt,ölve a nyugati soron. Két szál czigány sített hóna alatt a hegedűvel hazafele audni — pihenni. A duhajkedvű testvérek megáittottak öket és huzatni akarták, de ök nem voltak hajlandók játszani a vége verekedés s rendőrségi eljárás volt, medt amint a jó fiuk modeták nem akarta huzni a more.

* **Presbiteri közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház tanács termében 1897-ik évi szeptember hó 26-ik napján d. e. 10 órákor presbiteri gyűlés lesz. Targy: a nag. temp. om belső tereinek újból kövezése, főjegyző lemondása, az új enekvezer meghívása, folyó ügyek.

* **Notorius disznó tolvajnak** bizonyuit F a r a g o András, ki a Nagy Jakab es a Jóna Daniel disznóit elopta. A vizs alat soran kiderült hogy még két lopott disznója van e a tulajdonos nem is tudott róla, hogy a di znói hiányzanak. A rendőrségnek kellett B u j d o s o uramat felszólítani, hogy olvassa meg a disznait mert hiányzik belőle az öreg csaváta a fejét ennek hallatára, de még jobban midőn megoivasva tényleg konstatalta hogy 2 hizoval kevesebb van az öljaban Kilias van még régbib doigoh kiderítésére is. Faragi különben mostani tetteire nevezé töredelmes vallomást tett.

* **Házi tolvaj.** K i s s Mari szolgáló gazdájától B á c s i Balinttól a tegnapi napon 5 forintot lopott s pzzal elszökött. Még tegnap este elfogta a tolvaj cselédet a rendőrség s elmékedhetik az eném, tied öve fogalmairól.

* **Helyreigazítás.** Lapunk tegnap szá-mában a gazdasági bizottsági üléstről szóló tudósításunkban említett fuvardíjak elszámolására vonatkozólag azt a felvilágosítást kapjuk, hogy a kérdéses fuvardíjaknak ugy a mult evi elszámolása, mint a jelen es jövő évi előirányzata a költségvetés X. Fuvarozas tételének bevételi rovatában I sz a fe talalható mit készséggel igazitunk helyre.

* **A legnagyobb nyomorban.** Az egyedüli kenyér kereső, az apa, a férj ott fekszik a kórházi ágyon, bénán seblázban, felatát amputálni kellett, otthon az anya 6 kis gyer-mekkel betevő falat nélkül sínlódik s hogy a nyomor még nagyobb legyen, megjelenik éhség es gondok mellé a betegség is es ágyba dönti a szegény anyá egyetlen támaszát a 12 éves leánykát. A leányka vörhenyben lett beteg, a négy kis testvérket elküldték, ki s régi kórházba. Az apa a kórházban magával te-hetetlenül fekszik, az anya szopos gyermeké-vel nélkülöz, az egyik leányka vörhenybe fekszik s a többiek is külön szenvednek, ehez nek. Megindító nyomor s nincs egy darabka kenyér . . . Te legszebb tan, hol vagy ilyenkor könyörületes szív — ember szeretet mért!

késtek? Nyomor az inség facsarta könnyeket letörölni, enyhíteni es segiteni a nyomorba jutott felebarataikon, nincs ennél valami magasztosabb, nincs ennél Istennek tetszőbb csökkedett. Szegény gyűgyögő, játszi, tudatlan éhes gyermeknek nyujtani a kenyeret, enyhíteni az éhséget, meleg ruhát adni fázo tag-jakra s veé nyomorba jutott családot éhhalál-tól betegségől megmenteni, ez a legszebb em-beri kötelesség: Jöjjetek könyörteljes szívek, enyhíték a nyomort. A szegény Szabó József nap-szamos csal djanak nyomorát.

* **Az országos honvédegyülés.** A hon-vedegyesületek központi bizottságának határo-zata szerint az országos honvédegyülés októ-ber 23-án az órákor a széke-fővárosi új vá-rosház közgyűlési termében s az azt megelőző zárt értekezlet az előző napon, azaz október 22-én delután nagy órákor ugyanott. A beér-kezo meghívotak fo ad sa s igazolasa ugyan-ezen a napon s ugyanott lesz, reggeli kil-nez órátoi kezdve. A központi választmánynak a közgyűlés alkalmából kibocsátott körleveleiben figyelemreméltó ez: »A k ö z h a n g u l a t s z e r i n t m á r i s k é s z ü l ö d é s e k m u a t k o z n a k a z 1848-iki é v ö t v e n é v e s e v f o r d n o j á r ó i v a l ó m e g e m l e k é z e s r e ; ö n k é n t é r t e t i k h o g y e d i c s o k o r s z a k s z e r e n c e s s z e r e p l ő i h i v a t v a l e s z ü n k e z a l k a l o m m a i e l e t j e l t a d i m a , g u n k r ó l , m u b a t a t a n u l s z ü k s é g e e o n f o g v a h o g y e z é v i o r s z á g o s v o l e s ü n k e z i r á n t m a r i n t e z k e d j e k ; e z e n p o n t b ó l i s z ü k s é g e s n e k m a t a t k z i k t h a t a s , h o g y e g y e s ü l e t e i n k e k ö z g y ű l é s e n m i n é l s z a m s a b b a n k é p v i s e l v e l e g y e n e k . »

* **Jogakadémiai választások.** A jog-akadémia seely egylete e hó 22-én tartotta alakuló néét. Elnökké egyhangulag K o n r á d Ernő választották meg, míg a többi i-ztviselők szavazás tal lettek megválasztva a követkző sorre dben: főjegyző K u n B é l a , — e l l e n ö r K o p p á n y Miklós, pénztárnok B a l o g h János, könyv-tárnok K o v a c s Loránd es a jegyző K i s Árpád. Est fényesen si erült banket volt az eluők es tisztakar tisztele re, melyen 50 en ventek részt a jogakadémiai ifjak közül. A zenet R a c z Karoly kiűnő zenekara szol-gáltatta.

x **Helman és Halmágyi női es gyer-mek felöltők legnagyobb áruházában az ösi es téli újdonságok megérkeztek.**

Távirat.

A király a nemzet nagyjai szobrara!

Budapest szept 25. (Debr. ered. táv.) M a d l b e n ó r i s s z e n z á c i ó h i r e t e r j e d t e l a s z é k e s f ő v á r o s o n , m e l y s z e r i n t a h i v a t a l o s l a p h o l n a p i s z á m a k ö z l i a k i r á l y l e v e l é t B a n f f y h o z , m e l y i g y s z ó l :

Kedves Baró Banffy! Ohajtom, hogy magyar székes fővárosom erre alkal-mas terei oly kisebb méretű szobormü-vekkel láttassanak el, melyek midőn a várost díszítik, egyszersmind az elhullt idők azon kiválóbb alakjának emlékét öröklik meg kik a nemzeti élet külön-böző terein kitüntek: udvartartásom költségeinek terhére több évre terjedő be-osztással megfelelő összegeket engedé-lyezek arra a czérra, hogy Szent Gel-lértet, P á z m á n Péter, B o c s k a y Istvánt, B e t h l e n G a b o r t , H u n y a d i Jánost, Z r i n y i M i k l ó s t , P á l f f y J á n o s grófot, B é l a k i r á l y n é v t e l e n j e g y z ő j é t , W e r b ő c z y Istvánt, T i n ó d y Sebestyent á b á z o l o s z o b r o k k é s z i t t e s e n e k . A f ő v á r o s p o l i t i k a i k ö r e i n e k l e l - k e s e d é s e n e m i s m e r h a t á r t .

Nyilt-tér.

Állami és orvosi ellen-
őrzés alatt

Guber Forrás

Leghathatósabb
vas-arsen-viz
vérszegénység, női-, ideg- és bőr-
betegség ellen stb.

Dr. Braun, Chrobak, Kaposi, Neumann stb.
egyét. tanárok által ajánlva.

Eladás: **MATTONI és WILLE**
BUDAPEST, Teréz-körút 37 és Diana-turdu-épület.
Mattoni Henrik, Bécs és Franzensbad
és minden gyógyszerárban.

Boros Testvérek

őszi női ruhaszövet
minta-gyűjteménye
a legszebb és legolcsóbb.

Tessék mintát kérni.
Ingyen és bérmentes elküldésére
készen áll.

Legjobb

arany, ezüst és ékszer
bevásárlási forrás
legnagyobb választékban
mérsékelt árak mellett
Blau Lipót és fia utódánál
főpiacz, a nagylőzsdével szemben.

A Bika szálloda mellett.

Katz Hermann

férfi-, fiu- és gyermek-ruha raktára Debreczenben.
Alapított 1880. évben.

A jelenlegi hűvös őszi időny beálltával bátorkodom a t. cz. közönség-
nek óriási nagy raktáramon készletben levő férfi, fiu s gyermek-öltönyeim
a következő árak mellett ajánlani:

1000 drb. gyermek costum 3-10 évesig	2-8 frtig.
1000 » fiu öltöny	4-15 »
500 » fiu s gyermek köpeny 3-15 évesig	4-15 »
1000 » magános pantallón s csizma nadrág	2-8 »
2000 » férfi öltöny a legújabb divat chewiott, kamgarn, Zsolnai Loden	8-25 »
1200 » rövid téli kabát, loden, chewiott és mandarin	4-15 »
600 » hosszú téli kabát és Ulster többféle divatos színekben	9-40 »
Elegáns Jaquet vagy Ferencz József öltönyök	15-35 »

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét arra, hogy készle-
temet legnagyobb részben saját felügyeletem alatt helyben a legjobb szabók
által készítettem.

A Bika szálloda mellett.

A Bika szálloda mellett.

A Bika szálloda mellett.

Az „Évszak“

Divat és kézimunka folyóirat szépirodalmi
melléklettel,

Páris, London, Bécs, Berlin divatujdonságai.

Mutatványszámokat kívánatra **ingyen** küld a ki-
adóhivatal. — Rendeléseket elfogad minden könyv-
árú, m. kir. postahivatal és

„Könyves Kálmán“

magyar irodalmi részvénytársaság könyvkereskedése.

Budapest, VII., Kerepesi-ut 22.

III. Évfolyam Ára egy negyedévre 1 frt.



PESTI HIRLAP

Politikai napilap XX. évf. Naponként
20-24, ünne- és vasárnapokon 32-36 old.

A »PESTI HIRLAP« kedvezményei előfizetői ré-
szére: minden hóra egy zsebben hordható jegyzék- és
határidő-napló; a »PÁRISI DIVAT« legszebb magyar
(heti) divatlapot előfizetői fele árban kapják. A »Pesti
Hirnap« rendkívüli kedvezményt is nyújt előfizetőinek min-
den évben karácsonyi ajándékkul. Ez

a »PESTI HIRLAP« nagy képes naptára.

Minden előfizetőnek — még a legújabb belépőnek is,
ha legalább három hónapra fizet elő — ingyen és bér-
mentve küldi meg a lap kiadóhivatala ez időben is a
»Pesti Hirnap 1898. évi díszes nagy naptárát, mely min-
den egyéb naptárt fölöslegessé tesz és felülmul minden
más rendkívüli karácsonyi mellékletet, mert az előfizető
egész éven át hasznát veheti.

A »PESTI HIRLAP« előfizetési ára: Egész évre 14
frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr., egy hóra
1 frt 20 kr.

A Pesti Hirnap és Párisi Divat együttes előfizetése: egész évre 18 frt, fél évre 9 frt, negyed évre 4 frt 50 kr.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld a
»PESTI HIRLAP« és »PÁRISI DIVAT« kiadóhivatala Budapest, V. ker. Váci-körut 78. sz.

PÁRISI DIVAT

III. évfolyam.

Szerkesztő: GYÖRI ILONA.

Legszebb és legolcsóbb
MAGYAR DIVATLAP.

Gyönyörű fénynyomatu színes képek; egyszerű öl-
tözetek párisi ízléssel; legújabb kézimunkák; takarékos-
ság jó ízlés mellett; szabásrajzok; kézimunkák; illusztr-
rált regények; háztartási rovat; bál, menyasszonyi öl-
tözetek párisi ízléssel; angol costume-ök; kimerítő ma-
gyarozat. Eredeti párisi képek élő modellek után.

Megjelenik hetenként egyszer, minden szombaton.

Előfizetési ár: egész évre 8 frt., fél évre 4 frt.
negyed évre 2 frt.

Földbirtokra**Törlesztéses kölcsönöket**

első helyre

és

váltó hiteleket

második helyre

ajánl és legrövidebb idő alatt igen
jutányosan lebonyolít**Balog Ede**

DEBRECZEN, N.-Várad-utca 2125. sz. a.

Kiadó uri lakás.

Ez évi nov. hó 1-től
— esetleg előbb is —
egy 5 szoba, fürdőszoba,
konyha, cselédszoba
egyéb mellék helyiségeket
valamint házmester lakást és egy külön
pinczelakást tartalmazó teljesen modern
igényeknek megfelelő ház külön udvarral kiadó.

Értekezhetni: Széchenyi-utca 1766
sz. a. az irodában.

Az 1895. évi ciroki s az 1896. évi
londoni egészségügyi kiállításokon díszok-
levéllel s arany éremmel kitüntetve. —
Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb
kórodákban kitűnő sikerrel használt gyógyszer.

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test barmi
nemű csúzos bántalmait, u. m. **köszvény,**
csúsz, renma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben
gyakran idűttebb eseteknél is már
egyszeri bedörzölésnél a fájdalmakat tel-
jesen megszüntette.

**Fog- és fejfájást 5 percz alatt
megszüntet.**

Egy üveg ára használati utasítással 1
korona, — erősebb üveg 2 korona 40
fillér.

Főraktárak Budapesten: **Török József**
úr gyógyszerárában Király-utca 12. és dr.
Egger A. úr gyógyszerárában vaczi-körút
17. sz. — Ugyiszintén a főváros összes s a
vidék csaknem összes gyógyszerárában,
valamint a készítő

Widder Gyula

gyógyszerész-nél.

S.-A.-UJHELY, 129 szám.

Vidéki megrendelések pontosan
teljesítetnek.Ugyiszintén: **Rothnek V. Emil, Tóth Béla**
árak gyógyszeráráikban.**Meghívás**

a debreczeni termény- és áruraktár részvénytársaság

1897. október hó 10-én d. e. 10 órákor

a városháza nagytanácstermében

tartandó

évi rendes közgyűlésére.**T Á R G Y A K :**

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. A lefolyt 1896/97. üzleti év zárszámadásai, a mérleg helyben-hagyása és a felmentvény megadása.
3. A nyereség felosztása, az osztalék megállapítása.
4. Sorrend szerűt kilépő két igazgatósági tag helyének választás utjani betöltése.
5. Harom felügyelő bizottsági tag választása.

Debreczen, 1897. szeptember 10-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles — az alapszabály 24-ik cikkje alapján — részvényeit a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társaság pénztáránál vagy a Debreczeni ipar és kereskedelmi banknál — térítvény és lezoló jegy kiszolgáltatása ellenében — letenni.

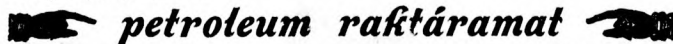
Feltűnően olcsó árak.

Teljes tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

**lámpákban**

az ideig beálltval oly dus választékú rakárt rendeztem be, hogy azzal úgy
a legegyszerűbb, mint a legfokozottabb igényeket is kielégíthetem.

Egyidejűleg ajánlom

**petroleum raktáramat**

hol is kizárólag robbanástól mentes, szagtalan kitűnő

csillár petroleum

arusítottak, melvet a nagyérdemű közönség kényelmére 5 kilós saját edényeim-
ben házhoz szállítok. — Üzlethelyiségemben kisebb mennyiségben is kapható.

Teljes tisztelettel **Lám Sándor.**

Csillár petroleum egyedüli elárúsítása.

**NOVOTNY ANTAL**

harangöntőde és vasharanglábgyár Temesvár-Gyárvaros

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagy-
ságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok
előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra sze-
relve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, egy hogy az
így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, mi-
által a harang a megpedéstől megóvatik

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kütüntetett, átlukasztott, szabadalmazott

H A R A N G J A I T,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így
egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom továbbá
regi harangok vertvas koronávali felszerelését, vertvas-harang állvá-
nyokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli
harangok mindig raktáron vannak. — Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és
ingyen szolgálók.

„Az ezredéves orsz. kiállításán Budapesten 1896. Millenniumi nagy éremmel kütüntetve.“

Bámulatos olesó árban
beszerezhető

Ifj. Kovács S.

czégnél

Kossuth-utca I-ső tkpénztár épület.

Női czipő III minőség	párja	2	frt	25
» » II prima	»	2	frt	50
» » I »	»	2	frt	75
» » keztyű bőr	»	3	frt	30
» félczipő I frt 60, I frt 75,		2	frt.	
Férfi czipő III minőség		2	frt	25
» » II »		2	frt	50
» » I »		3	frt	—
Legfinomabb »		3	frt	80
Fiu és leányka hegymászó czipő				
Bergsteiger I frt 1.30, 1.50, 1.80, 2.				
2.50 páronként.				

Csőtömegtől megveit és kimaradt
vászon és schiffon áruk

félárban,

valamint

férfi ingek,

alsó nadrágok, gallér, manchetták, nyak-
kendők, zsebkendők.

férfi és fiu kalapok

(valódi Pichler féle)

harisnyák, keztyűk, esőernyők, utiböröndők,

illatszerek

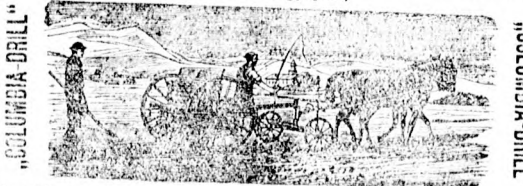
stb. igen előnyösen beszerezhetők a
fenti czégnél.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági
gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak



Locomobil és gőzcseplőgép készletek 2 1/2 és 12 lóerőig, szalma-kazán-
gépek, here-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és arató-
gépek, szénagyutók,



Jobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, repavágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrő-malmok, egye-
temes aczélek, két- és háromvasu
ekék és min-
den egyéb
gazdasági
gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselőt és bizományi raktár:

BAUER és TÁRSA czégnél
Debreczenben, Nagypéterfia-u. 871 sz.



kedves

szülők

gyermekük részére a leg-
jutányosabban az

iskolai öltönyöket

csakis

Steiner József

főpiacz, Biederman palota
kész férfi- és gyermek-ruha
üzletében

szerezhetik be, a hol kitűnő készít-
ményű

bécsi férfi- és gyermek-ruhák

árusittatnak el.

Se nem bizomány,
se nem főraktár,

Iskolai öltönyök

3 1/2 forinttól feljebb!

Saját gyáram
POZSONY
Frigyes-főherczeg ut.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan hajtó kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.
A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőllő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőllő és gyümölcs őrők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelek aszalásra
gyümölcsvágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetű szabad, önműködő
„Syphonia” gyümölcs és szőlővesző permetező, gyártatnak és szállítanak
jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kir. szabad gazdasági gépgyárak, vasúttöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 76.

Kitüntetve 390 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvételnek.

Debreczenben kaphatók: **BAUER és TÁRSA** uraknál.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a 24 év óta
fennálló Egyháztér 347/48. sz. a.

szabó üzletemet

telemesen megnagyobbítottam és a mai kor kívánalmaihoz képest csi-
nosan átalakítottam.

Főszlyt fektetek arra, hogy raktáram folyton a legdivatosabb

bel- és külföldi szövetekkel

dusan ellátva legyen, hogy ezáltal bő választékot nyújthassak.

Készitek: **magyar és német**

férfi öltönyöket

mérték szerint, izléses és pontos kivitelben.

Rendkívül előnyös összekötéseimmél fogva azon kellemes hely-
zetben vagyok, hogy m. t. megrendelőim igényeit kitűnő áru és mér-
sékelt árszámítás mellett legjobban kielégitem, ugy helybeli, mint vidéki
megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Tisztelettel

Balla Mihály

férfi szabó.